

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 31/2009 vp

Hallituksen esitys laiksi rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuustehtävistä

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 17 päivänä marraskuuta 2009 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuustehtävistä (HE 249/2009 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Pekka Kouhia, liikenne- ja viestintäministeriö

- johtava asiantuntija Une Tyynilä, Rautatievirasto
- turvallisuusjohtaja Yrjö Poutiainen, VR-Yhtymä
- pääsihteeri Timo Tanner, Veturimiesten Liitto edustaen myös Rautatieläisten Liittoa.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- Tietosuojavaltuutetun toimisto
- Ratahallintokeskus
- Rautatiemuseoiden ja -harrastajien liitto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuustehtävistä. Nykyinen laki rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuustehtävistä ehdotetaan kumottavaksi.

Rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuustehtävistä annetun lain uudistamisella pantaisiin täytäntöön EU:n III rautatiepakettiin kuuluva niin sanottu veturinkuljettajadirektiivi. Samoin lailla ja lain nojalla annettavilla asetuksilla sekä Liikenteen turvallisuusviraston määräyksillä pantaisiin täytäntöön kelpoisuusvaatimusten osalta Euroopan yhteisöjen komission päätös Euroopan laajuisen tavanomaisen rautatiejärjestelmän osajärjestelmää "käyttötoiminta ja liikenteen hallinta" koskevasta yhteentoimivuuden teknisestä eritelmästä. Lailla säädettäisiin myös muiden liikenneturvallisuustehtäviä hoitavien kuin liikkuvan kaluston kuljettajien kelpoisuus-

ja terveydentilavaatimuksista. Suurin osa lain soveltamisalan piiriin kuuluvista arviolta 7 000 henkilöstä työskentelee VR-konsernin palveluksessa.

Valtion rataverkkoon liitetyllä yksityisraiteella lakia sovellettaisiin siltä osin kuin yksityisraiteella suoritettava liikenneturvallisuustehtävä vaikuttaisi välittömästi liikennöintiin valtion rataverkolla.

Tällä hetkellä rautatieturvallisuuden ylläpitämisestä vastaa Rautatievirasto. Rautatieviraston tehtävät on tarkoitus siirtää Liikenteen turvallisuusvirastolle vuoden 2010 alusta lukien.

Veturinkuljettajadirektiivin tavoitteena on helpottaa liikkuvan kaluston kuljettajien liikkuvuutta EU:n jäsenvaltioiden välillä ja myös rautatieyritysten välillä. Lisäksi direktiivillä veloitetaan rautatiealan toimijat tunnustamaan

vastavuoroisesti liikkuvan kaluston kuljettajien lupakirjat ja yhdenmukaistetut lisätodistukset. Direktiivillä vahvistetaan vähimmäisvaatimukset, jotka hakijan on täytettävä saadakseen lupakirjan ja yhdenmukaistetun lisätodistuksen.

Ehdotetulla lailla valtuutetaan Liikenteen turvallisuusvirasto antamaan tarkemmat määräykset liikenneturvallisuustehtäviä hoitavien terveydentilavaatimuksista ja niiden arvioinnista, terveydentilan lääketieteellisistä arviointiperusteista, psykologisen henkilöarvioinnin tekemisestä sekä henkilöiden soveltuvuuden arvioimisesta liikenneturvallisuustehtäviin. Lisäksi lailla valtuutetaan Liikenteen turvallisuusvirasto antamaan tarkemmat määräykset myös liikenneturvallisuuskoulutusta antavien oppilaitosten

koulutusohjelmien sisällöstä sekä laissa tarkoitettun kertauskoulutuksen sisällöstä ja kestosta.

Ehdotetun lain mukaan Liikenteen turvallisuusvirasto antaisi liikkuvan kaluston kuljettajille lupakirjan ja muissa liikenneturvallisuustehtävissä toimivalle kelpoisuuskirjan. Toiminnanharjoittaja antaa liikkuvan kaluston kuljettajalle lisätodistuksen. Lisätodistuksessa määritellään, minkälaista liikkuvaa kalustoa kuljettaja on oikeutettu kuljettamaan ja millä rataverkon osalla. Liikenteen turvallisuusvirasto pitää liikenneturvallisuustehtävissä toimivien henkilöiden kelpoisuutta koskevista tiedoista kelpoisuusrekisteriä. Toiminnanharjoittaja rekisteröi antamansa kuljettajien lisätodistukset.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Valiokunta pitää voimaansaattettavan direktiivin tavoitetta edistää rautatieliikenteen turvallisuutta erittäin tärkeänä ja kannatettavana. Valiokunta toteaa, että lakiehdotukseen liittyvässä asetus-, määräys- ym. jatkovalmistelussa on tärkeää kuulla riittävästi alan toimijoita ja erityisesti henkilöstöjärjestöjä.

Valiokunta korostaa kokonaisvaltaista näkemystä rautatieliikenteen turvallisuudesta. Järjestelmän pienimmätkin osa-alueet tulee varmistaa riittävän hyvin. Esimerkiksi turvalaitteiden asennus- ja huoltotehtävissä toimivien ja turvamiehinä toimivien suhteen tulee huolehtia, että nämä toiminnot ja näissä tehtävissä toimivat henkilöt eivät heikennä rautatieliikenteen kokonaisturvallisuutta.

Ehdotetun 17 §:n mukaan yli 5 vuotta liikenneturvallisuustehtävistä poissa olleen henkilön tulee suorittaa tehtävää koskeva koulutus ja saa-

da sen lisäksi laite- ja kalustokohtainen perehdytys. Asiantuntijakuulemisissa on tuotu esille, että tämän säännöksen tulisi koskea myös liikkuvan kaluston kuljettajia. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan direktiivi ei kuitenkaan mahdollista kyseisenkaltaista sääntelyä. Sen sijaan liikenteen harjoittajat, kuten VR, voivat halutessaan asettaa oman turvallisuusjohtamisjärjestelmänsä mukaisia lisärajoituksia esim. laite- ja kalustokohtaisen koulutuksen osalta.

Lakiehdotuksen 12 §:n 2 momentin mukaan siinä tarkoitettu lisätodistus osoittaa, että liikkuvan kaluston kuljettajalla on oikeus kuljettaa lisätodistuksessa määriteltyä kalustoa tietyllä rataverkon osalla. Lisätodistusta on pidettävä mukana kuljetettaessa liikkuvaa kalustoa. Asiantuntijakuulemisissa on tuotu esille, että kyseinen säännös ehdotetussa muodossaan rajoittaisi lisätodistuksen oikeuttamaa kaluston kuljettamista vain tietylle rataverkon osalle. Säännöstä on toivottu täsmennettäväksi siten, että kuljettajalla on oikeus kuljettaa lisätodistuksessa määriteltyä kalustoa laajemmin rataverkolla tai tietyllä sen osalla, koska kuljettajat koulutetaan usein toimimaan koko rataverkolla.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan la-
kiehdotus ei estä liikenteen harjoittajaa, kuten
VR:ä, kouluttamasta kuljettajiaan toimimaan
koko rataverkolla myös jatkossa, koska VR:n
turvallisuustodistus ja turvallisuusjohtamis-
järjestelmä sen mahdollistavat. Mikäli toimijal-
la olisi toimintaa ainoastaan tietyllä rataverkon
osalla ja sen turvallisuusjohtamisjärjestelmän
koskisi siten vain tätä rataosaa, kyseinen toimija
ei voisi myöntää lisätodistusta koko rataverkol-
le. Myös esityksen perusteluissa on tuotu sel-
keästi esille, että lisätodistus voidaan edellä
mainituin edellytyksin myöntää myös koko rata-
verkolle.

Yksityiskohtaiset perustelut

6 §. Kelpoisuusvaatimukset. Valiokunta katsoo,
että ehdotettua 6 §:n 4 momentin asetuksenanto-
valtuutta on syytä täsmentää siten, että kielen
riittävästä taidosta voidaan säätää "tarkemmin"
valtioneuvoston asetuksella.

8 §. Lupakirjan hakeminen. Valiokunta ehdot-
taa, että esitettyä pykälän 5 momentin asetuk-
senantovaltuutta koskevaa säännöstä muutetaan
sitte, että säännöksessä erotetaan toisistaan lu-
pakirjan myöntäminen, josta säädettäisiin osin
myös lain tasolla. Mainitusta seikasta voitaisiin
sitte säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuk-
sella. Muista kyseisessä momentissa olevista lu-
pakirjaa koskevista yksityiskohdista ei ole ni-
menomaisia säännöksiä laissa, joten niistä voi-
taisiin säätää valtioneuvoston asetuksella. Va-
liokunta ehdottaa myös lakitekniisen korjauksen
tekemistä pykälän 6 momenttiin.

10 §. Lupakirjan peruuttaminen. Perustuslaki-
valiokunnan käytännössä on katsottu, että luvan
peruuttaminen on yksilön oikeusasemaan puut-
tuvana viranomaistoimenpiteenä jyrkempi kuin
haetun luvan epääminen. Sääntelyn oikeasuhtai-
suuden vuoksi perustuslakivaliokunta on pitä-
nyt välttämättömänä sitoa luvan peruuttamis-
mahdollisuus vakaviin tai olennaisiin rikkomuk-
siin tai laiminlyönteihin sekä siihen, että luvan-
haltijalle mahdollisesti annetut huomautukset tai

varoitukset eivät ole johtaneet puutteiden kor-
jaamiseen (esim. PeVL 40/2002 vp, PeVL
14/2004 vp, PeVL 7/2005 vp, PeVL 20/2006
vp). Liikenne- ja viestintävaliokunnan käsityk-
sen mukaan pykälässä säädetyt lupakirjan pe-
ruuttamisen edellytyksenä tulisi sitte olla, ettei-
vät viranomaisen huomautukset ja varoitukset
ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden
korjaamiseen. Valiokunta ehdottaa, että
pykälään lisätään peruuttamisen edellytykseksi,
että lupakirjan haltija ei ole kehotuksesta huoli-
matta korjannut menettelyään.

12 §. Lisätodistus. Valiokunta ehdottaa 8 §:ää
koskevaa muutosta vastaavasti, että pykälän
6 momentti korjataan asianmukaiseen muotoon.

13 §. Lisätodistuksen peruuttaminen. Liiken-
ne- ja viestintävaliokunta katsoo, että ehdotettu
pykälän 7 momentin asetuksenantovaltuus kos-
kee asiaa, josta tulee säätää lain tasolla. Valio-
kunta ehdottaa, että esityksen 7 momentti pois-
tetaan.

15 §. Kelpoisuuskirja. Valiokunta ehdottaa
8 §:ää koskevaa muutosta vastaavasti, että pykä-
län 7 momentti korjataan asianmukaiseen muo-
toon.

18 §. Kelpoisuuskirjan peruuttaminen. Valio-
kunta ehdottaa 10 §:ää koskevaa muutosta vas-
taavista syistä, että pykälään lisätään peruutta-
amisen edellytykseksi, että lupakirjan haltija ei
ole kehotuksesta huolimatta korjannut menette-
lyään. Liikenne- ja viestintävaliokunta katsoo,
että ehdotettu pykälän 4 momentin asetuksen-
antovaltuus koskee asiaa, josta tulee säätää lain ta-
solla. Valiokunta ehdottaa, että esityksen 4 mo-
mentti poistetaan.

24 §. Opetushenkilöstö ja opetusvälineet. Va-
liokunta katsoo, että ehdotettua pykälän 4 mo-
mentin asetuksenantovaltuutta koskevaa sää-
nnöstä on syytä täsmentää sitte, että kouluttajien
ja opetuksesta vastaavan kelpoisuusvaatimuk-
sista voidaan säätää "tarkemmin" valtioneuvos-
ton asetuksella.

29 §. *Hyväksynnän peruuttaminen.* Vaikkei viranomaisille lähtökohtaisesti kuuluvien, yksityiselle annettujen hallintotehtävien hoitaminen kuulu elinkeinovapauden piiriin (PeVL 40/2002 vp), on perustuslakivaliokunta kuitenkin pitänyt viranomaisorganisaatioon kuulumattoman yksityisen toimijan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevan sääntelyn oikeasuhtaisuuden kannalta välttämättömänä, että hyväksynnän peruuttamismahdollisuus sidotaan vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin sekä siihen, että yksityiselle toimijalle annetut huomautukset ja varoitukset eivät ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen (PeVL 20/2006 vp). Näin ollen myös lakiehdotuksen 29 §:ää tulisi täydentää edellytyksellä siitä, etteivät viranomaisen huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen. Valiokunta ehdottaa, että pykälän 1 momenttiin lisätään hyväksynnän peruuttamisen edellytykseksi, että oppilaitos ei ole kehotuksesta huolimatta korjannut menettelyään. Valiokunta ehdottaa vastaavista syistä saman sisältöisen muutoksen tekemistä myös pykälän 2, 3 ja 4 momenttiin.

30 §. *Rautatiealan asiantuntijalääkäri.* Valiokunta ehdottaa 8 §:ää koskevaa muutosta vastaavasti, että pykälän 3 momentti korjataan asianmukaiseen muotoon.

32 §. *Rautatieliikenteen asiantuntijapsykologi.* Valiokunta ehdottaa 8 §:ää koskevaa muutosta vastaavasti, että pykälän 4 momentti korjataan asianmukaiseen muotoon.

33 §. *Rautatiealan asiantuntijalääkärin hyväksynnän ja muiden asiantuntijoiden hyväksynnän peruuttaminen.* Valiokunta ehdottaa 10 §:ää vastaavista syistä, että pykälän 1 momenttiin lisätään hyväksynnän peruuttamisen edellytykseksi, että lupakirjan haltija ei ole kehotuksesta huolimatta korjannut menettelyään.

36 §. *Kelpoisuusrekisterin käyttötarkoitus.* Valiokunta ehdottaa, että kelpoisuusrekisterin käyttötarkoitusta koskevaan 1 momentin säännöksen lisätään asianmukainen maininta siitä,

että kelpoisuusrekisterin tietojen käyttötarkoituksena on myös lupaa koskevan päätöksen tekeminen ja sen valvonta. Valiokunta ehdottaa myös, että pykälän rekisterin tietosisältöä koskeva 3 momentti poistetaan ja vastaavan sisältöinen säännös lisätään rekisterin tietosisältöä koskevaan 39 §:ään. Tällöin 36 §:n ehdotettu 4 momentti siirtyy 3 momentiksi.

39 §. *Kelpoisuusrekisteriin tallennettavat tiedot.* Ehdotetussa 39 §:ssä säädetään tiettyjen, myös arkaluonteisten rikoksiin liittyvien tietojen tallentamisesta rekisteriin. Esityksessä ei kuitenkaan säädetä lainkaan siitä, mistä ja millä perusteilla nämä tiedot saadaan. Valiokunta pitää välttämättömänä, että pykälän 1 momentiksi lisätään uusi Liikenteen turvallisuusviranomaisen tiedonsaantioikeutta koskeva säännös, jolloin ehdotetut 1—4 momentti siirtyvät 2—5 momentiksi. Uudessa momentissa säädetään täsmällisesti ja tarkkarajaisesti viranomaisen oikeudesta saada tietoja. Tiedot voitaisiin toimittaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla, mutta ennen yhteyden avaamista tietojen vastaanottajan tulisi esittää selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti. Säännös vastaisi rakenteellisesti ilmailulain tiedonsaantioikeutta koskevaa säännöstä.

Valiokunta ehdottaa ehdotetun 1 momentin alkuun lisättäväksi 36 §:stä poistettavaksi ehdotettua säännöstä sisällöllisesti vastaavan säännöksen.

Lisäksi valiokunta ehdottaa ehdotettuun 2 momenttiin lisättäväksi siitä puuttuvan sanan "kelpoisuusrekisteriin".

Valiokunta ehdottaa myös ehdotettuun 4 momenttiin sisältyvän asetuksenantovaltuutta koskevan säännöksen täsmentämistä siten, että kelpoisuusrekisteriin tallennettavista edellä tässä pykälässä tarkoitetuista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella ei näin ollen saisi säätää esimerkiksi uusista tietoluokista.

42 §. *Tietojen poistaminen.* Ehdotetussa säännöksessä säädetään ainoastaan tiettyjen rikoksiin liittyvien tietojen poistamisesta. Valiokunta

katsoo, että pykälään on syytä selkeyden vuoksi lisätä viittaus henkilötietolain ja muun lainsäädännön tietojen poistamista koskevaan sääntelyyn.

43 §. *Liikenteen turvallisuusviraston oikeus saada tietoja viranomaisilta.* Valiokunta ehdottaa, että pykälän teknistä käyttöyhteyttä koskevaa sääntelyä on syytä täydentää siten, että ennen yhteyden avaamista tietojen vastaanottajan tulee esittää selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

45 §. *Lisätodistusrekisteri.* Valiokunta ehdottaa, että pykälän 5 momentin asetuksenantovaltuutta koskevaa säännöstä täsmennetään siten, että rekisteriin tallennettavista tiedoista sääde-

tään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Asetuksella ei siten voitaisi säätää esimerkiksi uusista tietoluokista.

46 §. *Velvollisuus antaa tietoja.* Valiokunta ehdottaa, että pykälän 2 momentin teknistä käyttöyhteyttä koskevaa sääntelyä täydennetään siten, että ennen yhteyden avaamista tietojen vastaanottajan tulee esittää selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset

Laki

rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuustehtävistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1—4 §
(Kuten HE)

2 luku

Liikenneturvallisuustehtävissä toimivien kelpoisuusvaatimukset

5 §
(Kuten HE)

6 §

Kelpoisuusvaatimukset

(1—3 mom. kuten HE)

Liikenneturvallisuustehtävissä toimivalla on oltava tehtävän vaativuustasoa vastaava kielitaito. Liikenteen hoidossa käytettävän kielen riittävästä taidosta voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

3 luku

Lupakirja ja lisätodistus

7 §
(Kuten HE)

8 §

Lupakirjan hakeminen

(1—4 mom. kuten HE)

Lupakirjan myöntämisestä *voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Lupakirjan päivittämisestä, uusimisesta, muuttamisesta ja raukeamisesta sekä lupakirjan kielestä, muodosta ja sisällöstä voidaan säätää* valtioneuvoston asetuksella.

Kadonneiksi, varastetuiksi tai tuhoutuneiksi ilmoitettujen lupakirjojen kaksoiskappaleiden myöntämisestä *voidaan säätää* valtioneuvoston asetuksella.

9 §

(Kuten HE)

10 §

Lupakirjan peruuttaminen

(1 mom. kuten HE)

Liikenteen turvallisuusviraston on peruutettava myöntämänsä lupakirja, jos liikkuvan kaluston kuljettaja toistuvasti rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka muutoin vakavasti vaarantaa toiminnallaan rautatieturvallisuutta *ja lupakirjan haltija ei ole kehotuksesta huolimatta korjannut menettelyään.*

(3 ja 4 mom. kuten HE)

11 §

(Kuten HE)

12 §

Lisätodistus

(1—5 mom. kuten HE)

Lisätodistuksen myöntämisestä *säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Lisätodistuksen päivittämisestä, uusimisesta, muutta-*

misesta, raukeamisesta sekä lisätodistuksen kielestä, muodosta ja sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Lisätodistuksen peruuttaminen

(1—6 mom. kuten HE)

(7 mom. *poist.*)

14 §

(Kuten HE)

4 luku

Kelpoisuuskirja

15 §

Kelpoisuuskirja

(1—3 mom. kuten HE)

Kelpoisuuskirjan muodosta ja sisällöstä *säädetään valtioneuvoston asetuksella. Kelpoisuuskirjan myöntämisestä säädetään tarkemmin* valtioneuvoston asetuksella.

16 ja 17 §

(Kuten HE)

18 §

Kelpoisuuskirjan peruuttaminen

(1 mom. kuten HE)

Liikenteen turvallisuusviraston on peruutettava myöntämänsä kelpoisuuskirja, jos haltija toistuvasti rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka muutoin vakavasti vaarantaa toiminnallaan rautatieturvallisuutta *ja kelpoisuuskirjan haltija ei ole kehotuksesta huolimatta korjannut menettelyään.*

(3 mom. kuten HE)

(4 mom. *poist.*)

5 luku

Terveydentilaa koskevat vaatimukset ja terveydentilan arviointi19—22 §
(Kuten HE)

6 luku

Oppilaitokset ja koulutusohjelma23 §
(Kuten HE)

24 §

Opetushenkilöstö ja opetusvälineet

(1—3 mom. kuten HE)

Kouluttajien ja opetuksesta vastaavan kelpoisuusvaatimuksista voidaan säätää *tarkemmin* valtioneuvoston asetuksella.

25—28 §
(Kuten HE)

29 §

Hyväksynnän peruuttaminen

Liikenteen turvallisuusvirasto voi peruuttaa toistaiseksi tai määräajaksi oppilaitoksen hyväksynnän kokonaan tai osittain, jos se ei enää täytä hyväksynnän saamisen edellytyksiä *taikka* oppilaitos ei ole hankkinut koulutusohjelmilleen 25 §:n 1 momentissa tarkoitettua hyväksyntää tai se muutoin toimii vakavasti vastoin sille hyväksymispäätöksessä asetettuja ehtoja tai säädettyjä tai määrättyjä velvollisuuksia *ja oppilaitos ei ole kehotuksesta huolimatta korjannut menettelyään*. Oppilaitosta on kuultava ennen peruuttamista.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi peruuttaa toistaiseksi tai määräajaksi kertauskouluttajan hyväksynnän, jos kertauskouluttaja ei enää täytä hyväksynnän saamisen edellytyksiä *taikka* toimii vakavasti vastoin hänelle hyväksymis-

päätöksessä asetettuja ehtoja tai säädettyjä tai määrättyjä velvollisuuksia *ja kertauskouluttaja ei ole kehotuksesta huolimatta korjannut menettelyään*. Ennen hyväksynnän peruuttamista Liikenteen turvallisuusviraston on kuultava kouluttajaa.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi peruuttaa toistaiseksi tai määräajaksi 27 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tutkintojen vastaanottajan hyväksynnän, jos tutkinnon vastaanottaja ei enää täytä hyväksynnän saamisen edellytyksiä *taikka* toimii vakavasti vastoin hänelle hyväksymispäätöksessä asetettuja ehtoja tai säädettyjä tai määrättyjä velvollisuuksia *ja tutkinnon vastaanottaja ei ole kehotuksesta huolimatta korjannut menettelyään*. Ennen hyväksynnän peruuttamista Liikenteen turvallisuusviraston on kuultava tutkinnon vastaanottajaa sekä toiminnanharjoittajaa.

Toiminnanharjoittaja voi peruuttaa toistaiseksi tai määräajaksi 27 §:n 2 momentissa tarkoitettua tutkinnon vastaanottajan hyväksynnän, jos tutkinnon vastaanottaja ei enää täytä hyväksynnän saamisen edellytyksiä *taikka* toimii vakavasti vastoin hänelle hyväksymispäätöksessä asetettuja ehtoja tai säädettyjä tai määrättyjä velvollisuuksia *ja tutkinnon vastaanottaja ei ole kehotuksesta huolimatta korjannut menettelyään*. Ennen hyväksynnän peruuttamista toiminnanharjoittajan on kuultava tutkinnon vastaanottajaa.

7 luku

Terveydentilan arviointi ja arviointimenettelyt

30 §

Rautatiealan asiantuntijalääkäri

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Asiantuntijalääkäriltä vaadittavasta pätevyydestä *säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella*. *Asiantuntijalääkäri*n täydennyskoulutuksen kestosta ja sisällöstä sekä siitä, kuinka usein hänen on osallistuttava täydennyskoulutukseen, *säädetään* valtioneuvoston asetuksella.

31 §
(Kuten HE)

32 §

Rautatieliikenteen asiantuntijapsykologi

(1—3 mom. kuten HE)

Asiantuntijapsykologilta vaadittavasta pätevyydestä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Asiantuntijapsykologin täydennyskoulutuksen kestosta ja sisällöstä sekä siitä, kuinka usein hänen on osallistuttava täydennyskoulutukseen, säädetään valtioneuvoston asetuksella.

33 §

Rautatiealan asiantuntijalääkärin hyväksynnän ja muiden asiantuntijoiden hyväksynnän peruuttaminen

Liikenteen turvallisuusvirasto voi peruuttaa toistaiseksi tai määräajaksi 30—32 §:ssä tarkoitettun asiantuntijan hyväksynnän, jos asiantuntija ei enää täytä hyväksynnän saamisen edellytyksiä *taikka* ei ole osallistunut Liikenteen turvallisuusviraston järjestämään täydennyskoulutukseen tai toimii muutoin vakavasti vastoin hänelle hyväksymispäätöksessä asetettuja ehtoja tai säädettyjä tai määrättyjä velvollisuuksia ja asiantuntija ei ole kehotuksesta huolimatta korjannut menettelyään.

(2 mom. kuten HE)

8 luku

Erivapaus

34 ja 35 §
(Kuten HE)

9 luku

Kelpoisuusrekisteri

36 §

Kelpoisuusrekisterin käyttötarkoitus

Liikenteen turvallisuusvirasto pitää kelpoisuusrekisteriä rautatieliikenteen valvomiseksi, lupa- ja kelpoisuuskirjatietojen hallinnoimiseksi, lupaa koskevan päätöksen tekemiseksi ja sen valvontaa varten, rautatieliikenteen turvaamiseksi, Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi ja muiden Liikenteen turvallisuusviraston toimialaan kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

(2 mom. kuten HE)

(3 mom. *poist.*)

(3 mom. kuten HE:n 4 mom.)

37 ja 38 §
(Kuten HE)

39 §

Kelpoisuusrekisteriin tallennettavat tiedot

Liikenteen turvallisuusvirastolla on luvan myöntämisen, uusimisen ja peruuttamisen edellytysten arvioimiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada rikosrekisteristä, sakkorekisteristä, oikeushallinnon tietojärjestelmistä syyteharkinnassa olevista rikosasioista sekä esitutkintaviranomaisilta luvan hakijasta tai haltijasta tieto rautatiejärjestelmän liikenneturvallisuuden vaarantamisesta, huumaavan aineen käyttämisestä rautatieliikenteessä, rautatierikokemuksesta, tämän lain 53 §:ssä tarkoitetuista rikoksista sekä niitä koskevasta käynnissä olevasta esitutkinnasta, syyteharkinnasta tai oikeudenkäynnistä samoin kuin mainituista teoista tuomituista rangaistuksista ja muista seuraamuksista. Tiedot voidaan toimittaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisessä muodossa. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen vastaanottajan on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti. (Uusi)

Kelpoisuusrekisteriin merkitään tarpeelliset tiedot liikenneturvallisuustehtävissä toimiville henkilöille myönnettyistä lupakirjoista ja lisätodistuksista sekä kelpoisuuskirjoista. Kelpoisuusrekisteriin saa tallentaa 38 §:ssä tarkoitettua henkilöstä nimen, henkilötunnuksen ja muut yksilöinti- sekä yhteystiedot.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi *kelpoisuusrekisteriin* saa tallentaa rekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeelliset veturinkuljettajadirektiivissä ja yhteentoimivuuden teknisissä eritelmissä tarkemmin määritellyt tiedot sekä muut rekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeelliset tiedot.

(4 mom. kuten HE:n 3 mom.)

Kelpoisuusrekisteriin tallennettavista *edellä tässä pykälässä tarkoitetuista* tiedoista säädetään *tarkemmin* valtioneuvoston asetuksella.

40 ja 41 §
(Kuten HE)

42 §

Tietojen poistaminen

(1 mom. kuten HE)

Muutoin tietojen rekisteristä poistamisessa tulee noudattaa mitä henkilötietolaissa (523/1999) ja muualla laissa säädetään. (Uusi)

43 §

Liikenteen turvallisuusviraston oikeus saada tietoja viranomaisilta

(1 mom. kuten HE)

Tässä pykälässä tarkoitettut tiedot voidaan antaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. *Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen vastaanottajan on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.*

44 §
(Kuten HE)

10 luku

Lisätodistusrekisteri

45 §

Lisätodistusrekisteri

(1—4 mom. kuten HE)

Lisätodistusrekisteriin tallennettavista *edellä tässä pykälässä tarkoitetuista* tiedoista säädetään *tarkemmin* valtioneuvoston asetuksella.

46 §

Velvollisuus antaa tietoja

(1 mom. kuten HE)

Tässä pykälässä tarkoitettut tiedot voidaan antaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. *Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen vastaanottajan on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.*

47 §
(Kuten HE)

11 luku

Valvonta

48—51 §
(Kuten HE)

12 luku

Rangaistussäännökset

52—55 §
(Kuten HE)

13 luku

Erinäiset säännökset

56—59 §
(Kuten HE)

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Martti Korhonen /vas	Lauri Kähkönen /sd
vpj.	Saara Karhu /sd	Mats Nylund /r
jäs.	Mikko Alatalo /kesk	Pentti Oinonen /ps
	Marko Asell /sd	Markku Pakkanen /kesk
	Leena Harkimo /kok	Lyly Rajala /kok
	Kalle Jokinen /kok	Pertti Salovaara /kesk
	Jyrki Kasvi /vihr	Janne Seurujärvi /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula.